

FLAVIUS ARDELEAN-BACHMANN

MIRACULOASA
VIATA UITATA

a lui

IRIS
CARTIER

Cu ilustrații
de Radu Răileanu

POLIROM
2023

Cuprins

Uneori nici nu e nevoie de mai mult.....	7
Uneori adevărul nu poate exista dacă nu e păzit de o minciună.....	16
Lucrurile aflate dincolo de evident și de imediat	24
O sumedenie de lucruri ciudate se întâmplă pe lume	32
Iris știa ce are de făcut.....	39
Iris devenise un mister la rândul ei.....	47
„Sunt Iris. Ești păpușa mea!“	53
Poate așa devii când crești... ..	60
Era ca și cum se întorsese acasă.....	67
O siluetă cenușie ca un nor de praf bondoc.....	74
Să porți în tine secretul atâtor vieți uitate	82
Nimic din ce-ai iubit vreodată nu se pierde	89
„Praful potrivit la locul potrivit“	99
„Semeni leit cu ea...“	107
„Ca... ca... capturați-o...“	114
Nici teama nu mai șifona sufletele celor vii.....	122
„L-l-la naiba cu t-t-teatrul ăsta!“	131

O lume ascunsă dincolo de oglinzi.....	140
Domnul Toth vedea tot mai limpede	149
În ghearele ascuțite ale reginei sale.....	157
Era însăși Mamamana.....	164
Era vremea să simtă și să trăiască	171
Niciun om n-a ajuns vreodată acolo	178
Jumătate Iris, jumătate umbră de foc	183
Unele călătorii te fac nemuritor	190

— Las-o! Se va întoarce singură.

— Dar... nu... o... putem... lăsa... să... plece...

— N-o putem obliga. Trebuie să decidă singură. Trebuie să vină de la ea.

Iris ajunse la scenă și fu sigură că funiile și cortina aveau să o oprească, dar nu se întâmplă asta. Funiile se încolăciră în jurul cortinei și o traseră, făcându-i loc fetei să treacă. Teatrul tremură din încheieturi o dată, lemnul pârâi și praful se stârni de pe pânzele groase de păianjen. Fusesse ca și cum clădirea ar fi încercat să-i spună ceva, dar Iris nu înțelegea. Mulțumi totuși cu glas slab, sperând ca teatrul să o audă, și fugi printre rânduri până în foaier, apoi ieși.

Ajunsă în stradă, se mai întoarse o dată spre teatru. Siri era încă acolo... Și-ar fi dorit să o aibă cu ea, să vină cu ea înapoi la orfelinat, chiar dacă era un loc groaznic. *Măcar e locul nostru*, se gândi. *Sau... acesta să fie oare locul nostru?* se întrebă Iris cuprinzând cu privirea Teatrul Cartier și simțind că, deși nu-l mai văzuse niciodată, îl știa dintotdeauna. Se întreba ce avea să facă acum: avea să se întoarcă singură la orfelinat, fără Siri și fără prieteni, captivă în ghearele unor oameni care o disprețuiau? Mai mult, nu doar că o urau, ci chiar o voiau moartă! Gândul îi dădu fiori și Iris își aminti de momentul în care fusese îmbrâncită de la etaj și de căderea în gol ce se preschimbase în zbor lin

pe brațe de praf. Nimeni în afară de domnul Toth nu se mai purtase frumos cu ea, iar acum, iată, avea doi noi prieteni care îi salvaseră viața.

Nici nu-și dădu seama când porni prin noapte pe aleile din jurul teatrului. Felinarele îi luminau slab calea, pașii ei căpătau un mic ecou pe străzile pustii. Ceața era ademenitoare, ținea orașul în moțăială ca într-o atotcuprinzătoare pernă din puf.

De ce, se întrebă Iris, m-aș întoarce la niște persoane care mă vor moartă? Persoane..., nici măcar nu putea fi sigură că erau cine spuneau că erau. Doamna Kralle se preschimbase în fața ochilor ei într-un corb monstruos, nu? Sau fusese un nou truc al imaginației sale, ca acele creaturi diafane din spatele tufișurilor sau asemenea cetăților melcilor din zidurile orfelinatului? Și totuși, dacă doamna Kah și domnul Wuh existau, ființe din pilitură de fier, praf și rugină, celelalte creaturi de ce n-ar fi existat?

Atâtea întrebări o măcinau pe Iris... Nici măcar nu mai era atentă pe unde mergea, pașii o purtau pe străzile labirintice ale vechii mahalale. Era frig și umed, ceața era deasă și cerul negru ca smoala. Fata auzea croncănit de ciori de peste tot, ca și cum ceva trezise la viață păsările acelea întunecate.

Iris ridică ochii din pământ și se uită în jur. Ajunsesese, fără să-și dea seama, într-o piațetă. Piatra cubică

reflecta în mii de fațete minuscule luna ce-și arătase pentru câteva clipe chipul de dincolo de nori. În mijlocul piațetei era o fântână secată. Nu mai avea apă care să clipească jucăuș în ea. Statuetele care o străjuiau țineau în brațe câte un urcior murdar și gol. La ferestrele caselor din apropiere Iris observă tot felul de siluete. Erau oameni care o priveau adânciți în moleșeala și-n tristețea lor – o vedeau, dar parcă se uitau prin ea. Iris le făcu cu mâna, dar oamenii rămăneau nemișcați. Fumau și se mișcau cu încetinitorul. Apoi, câte unul sau altul se întorcea în odaia lui, trăgea perdelele și stingea luminile. Totul era atât de trist și de întunecat în acel oraș... Oamenii păreau niște coji, goi pe dinăuntru, fără idealuri, fără dorințe, fără bucurie... fără iubire... *Oare așa o s-ajung și eu când voi crește?* se întrebă Iris cu voce tare, fără să-și dea seama.

Chiar în acea clipă, șoaptele ei stârniră ceva în jur și Iris observă pentru prima dată că peste tot, pe acoperișuri, pe fântână, pe bănci, pe felinare, zeci și sute de corbi se trezeau din somnul lor fermecat. *Cra... cra... cra...*, se încurajau păsările, întâi mai slab, mai amortit, apoi tot mai tare. *Cra... cra... cra...*, auzi Iris din toate părțile. Apoi îi păru că aude: *cre... cre... cred că... că... că e de la Kra... Kra... Kralle...*

Auzise bine? Teama o cuprinse din nou și își aminti de îngrozitoarea transformare a doamnei Kralle în corb. Ce însemnau toate acestea? Cine erau ciorile alea și ce voiau de la ea?

Cra... cra... cra...

Ciorile se adunau în mijlocul piațetei, acoperind fântâna tot mai mult, până ce aceasta dispăru complet sub trupurile lor negre și alunecoase.

Cra... cra... cra...

Cre... cre... cred că... că... că da...

Cra... cra... cra...

Ca... ca... capturați-o...

Fata dădu să fugă, se întoarse, dar în fața ei aterizară câteva ciori. O încercuiră. Se apropiau de ea amenințător și în ochii lor Iris putu citi ceva din privirea doamnei Kralle. Nu-și putea explica ce se întâmplă, dar știa că trebuia să scape de acolo cât mai repede. Ciorile se adunau în jurul ei, croncăneau tot mai tare. La ferestre nu mai era nimeni – oamenii se întorse-seră în casele lor, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Iris strigă după ajutor, dar ceața era acum atât de densă, încât glasul ei nu răzbătea prea departe. Era captivă în acea piațetă și avea să cadă prizonieră armatei de ciori...

Câteva ciori se pregătiră să atace. Își întinseră aripile spre cer și croncăniră o dată tare. Porniră spre

ea – Iris închise ochii și se ghemui. N-avea cum să fugă, era încercuită. Strânse din pleoape și se făcu întuneric. Și liniște... Așteptă, dar nimic nu se întâmplă. Deschise ochii și văzu ciorile împietrite de spaimă. La început nu-și dădu seama de ce, dar apoi simți că ceva îi dă târcoale. Era o pisică ce se înfoiase atât de tare, încât părea la fel de mare ca ea. Avea o privire turbată și își arăta colții către păsările speriate. Hâsâi o singură dată și ciorile zburară și dispărură în înaltul cerului întunecat într-un cor de croncăneli panicate.

Pisica se uită către Iris și se lungi pe spate, arătându-i burta. Fata o mângâie și auzi torsul binevoitor al felinei. Reuși să-i citească numele de pe zgardă: Domnul Kierkegaard. *Ce nume straniu...*, își zise Iris. Motanul Kierkegaard se ridică de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat și o luă la fugă.

— Hei! strigă Iris. Așteaptă!

Fata fugi după motan. Era curioasă unde locuiește și se gândi că tare i-ar fi plăcut să-i mulțumească stăpânului sau stăpânei că o salvase. Încercă să țină pasul cu el, dar nu-i fu ușor. Gâfâind asudată ajunse în cele din urmă în fața clădirii lângă care se oprise motanul. Nu-i venea să creadă: era chiar teatrul de unde plecase! Kierkegaard o adusesse înapoi... Motanul o privi cu

blândețe, de parcă ar fi încurajat-o să intre, apoi se întoarse și dispăru în ceață.

În fața teatrului o aștepta doamna Kah. Iris merse la ea și se așezară amândouă pe trepte.

— Draga mea, avem nevoie de tine, zise doamna Kah. Destinul, nu doar al tău și al nostru, nu doar al păpușilor și al lui Monsieur Cartier, ci al tuturor celor din oraș depinde de tine. Orașul moare și, odată cu el, lumea, draga mea Iris. Poate că nu se vede din afară, pentru că moartea de care vorbesc este una a sufletului, este o ciumă ce roade pe dinăuntru, departe de privirea omului. Este boala tristeții și a lipsei de noimă. E răceala sufletului îndepărtat tot mai mult de vatra sa. Tu, Iris, tu ești cea care poate aduce la viață aceste inimi din adâncuri, tu ești cea care poate sufla peste ele și numai tu ești cea care poate limpezi privirile celor din oraș, căci ochii lor nu mai văd nici în afară, nici înăuntru.

Iris o privi cu atenție pe doamna Kah și, cu toate că nu știa la ce să se aștepte, simțea că trebuie s-o facă. Iată că teatrul devenise, nu știa nici ea cum și de ce, casa ei și era nevoită să se îngrijească de ea.

Ma-ma-ma-na... Ma-ma-ma-na.... Silabele acestea îi alunecau în urechi și-i inundau mintea. O moleșeală puternică și o surescitare acută puseseră deopotrivă